

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ДО СИСТЕМАТИЧНОЇ ТА ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ РОБОТИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЕТНО-ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ

У статті на основі узагальнення наукової інформації, пропонуються методичні рекомендації та розробки уроків для вчителів початкових класів, з метою формування етно-художньої культури молодших школярів. Також пропонується один з сучасних засобів застосування інтернет ресурсу для більш продуктивного проведення уроків та формування етно-художньої культури.

Ключові слова: методичне забезпечення, етно-художня культура, уміння, електронні ресурси.

В статті на основі обобщення научной информации, предлагаются методические рекомендации и разработки уроков для учителей начальных классов, с целью формирования этно-художественной культуры младших школьников. Также предлагается один из современных способов применения интернет ресурса для более продуктивного проведения уроков и формирования этно-художественной культуры.

Ключевые слова: методическое обеспечение, этно-художественная культура, умение, электронные ресурсы.

The article is based on a generalization of scientific information offered guidance and develop lessons for primary school teachers to form ethno-cultural hudonoyi younger pupils. Also offered one of the modern means of Internet resources for more productive lessons, and the formation of ethnic culture.

Keywords: methodological support, ethno - culture, skills, electronic resources.

Постановка проблеми. Сучасна початкова школа в певній мірі є початковим етапом формування етно-художньої культури. Саме від організації або відсутності підтримки творчих проявів дитини на цьому етапі залежить, чи буде дитина творчо ініціативною, духовно та естетично розвинута у наступні роки.

Відповідно виникає проблема науково-методичного забезпечення. Усе це диктує необхідність перегляду основних вимог, пропонованих до фахівця, що працює в початковій школі. Успішна дитина, що творчо розвивається, – головний результат творчо працюючого педагога. Отже, створення умов і конструювання системи науково-методичного забезпечення розвитку педагогічної творчості вчителів початкової школи, реалізація їх потенційних можливостей є пріоритетними завданнями педагогічної науки й практики.

У наукових дослідженнях приділяється відповідна увага і професійній підготовці вчителів початкової школи, а саме: теоретичним та методологічним засадам підготовки майбутніх вчителів початкової школи (К.Б. Авраменко, Ш.О. Амонашвілі, О.Г. Мороз, О.Я. Савченко, В.О. Сухомлинський); практичній підготовці майбутніх вчителів початкової школи в Україні та за кордоном (У.Т. Кіреєва, О.А. Лавріненко, В.П. Сморгочова); особливостям підготовки майбутніх вчителів початкової школи до виховної роботи (О.Г. Кучерявий, П.Є. Решетніков); розвитку професійної активності вчителів початкових класів (О. І. Кіліченко, Л.А. Онищук). За останні роки належна увага, зокрема таким її аспектам, як: методологічні основи ступеневої професійної підготовки фахівців у системі неперервної професійної освіти (С.У. Гончаренко, І.А. Зязюн, В.Г. Кремень, Н.Г. Ничкало).

Незважаючи на наявність ряду робіт, що становлять загальний теоретичний і методичний фундамент професійного розвитку педагога, спеціальне дослідження науково-методичного забезпечення формування етно-художньої культури учнів початкової школи відсутнє. Використання в наш час окремих засобів формування етно-художньої культури носить фрагментарний характер і вимагає систематизації, оскільки відсутність цілісної уяви цієї проблеми й способів її рішення не дозволяє в повному обсязі використовувати величезний творчий потенціал вчителя початкової школи.

Формування цілей статті. Розглянути результати наукових досліджень по формуванню етно-художньої культури в початковій школі, запропонувати методичні рекомендації, і перелік сайтів з розробкою уроків у початковій школі щодо формування етно-художньої культури.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі виникає необхідність у якісно іншій підготовці вчителів, що дозволяє поєднувати фундаментальність професійних базових знань із інноваційністю мислення й практико-орієнтованим, дослідницьким підходом до розв'язання конкретних освітніх проблем. Коректування реалізованої роботи методичних служб можливо при розробці стратегії професійного вдосконалення вчителя з використанням засобів науково-методичного супроводу. Сутність даної технології, на думку К.С. Шумакової, полягає в безперервній професійній підготовці й методичній взаємодії педагогів, у результаті якого актуалізується професійний потенціал особистості вчителя [1, с. 55].

Вдосконалення підготовки вчителів може проходити на засіданнях методичних методологічних семінарів, педагогічних рад, методичних об'єднань, науково-теоретичних і практичних конференціях. А також під час їх перепідготовки на курсах підвищення професійної кваліфікації. Професійна готовність вчителя до будь-якої навчально-виховної роботи в школі ґрунтується на педагогічних уміннях. Це система педагогічних дій, поєднаних між собою певними відносинами і спрямованих на розв'язання педагогічних завдань в умовах, які змінюються.

Щоб сформувати в учня пізнавальний інтерес до етно-художньої культури, вчитель повинен не тільки дати знання, але й вплинути на його індивідуальний досвід, виявити і перебудувати його ставлення до навколишнього середовища. Для цього необхідно не тільки самому володіти етно-художніми знаннями, вміннями і навичками, але й навчити своїх вихованців. Навчальний матеріал сам по собі може буди нейтральним, не мати етно-художнього знання і буди лише потенційною етно-художньою цінністю. Тому вчителю доводиться цей матеріал певним чином побудувати. "У будь-якій науці, - писав К.Д. Ушинський, - більш-менш є естетичний елемент, передачу якого учням повинен забезпечити наставник" [2, с.609]. Вирішення такого педагогічного завдання має за основу розуміння вчителем того, що є етно-художнє в змісті навчання і як викликати до нього відповідне ставлення тих, хто навчається.

В аналізі змісту, орієнтованого на пробудження пізнавального інтересу до етно-художньої культури, виникає необхідність знайти етно-художнє цінне повідомлення, встановити міру насиченості навчального матеріалу етно-художніми сигналами. Суттєвою ознакою етно-художньої цінності навчального повідомлення буде особистісно-етно-художнє ставлення вчителя до навчального матеріалу.

Щоб урок не став легковажним чи аморфним, необхідно залучити до змісту уроку етно-художню інформацію, яка б:

- 1) відображала суттєве у матеріалі, що вивчається, і сприяла формуванню етно-художньої культури;
- 2) відкривала етно-художню цінність змісту, який вивчається;
- 3) давала спосіб засвоєння знань і розширювала сферу значень у пізнанні етно-художньої дійсності.

Вирішення цих дидактичних завдань значною мірою залежить від методики пошуку, організації та передачі естетичної інформації від педагога до учнів.

Сьогодні формування пізнавального інтересу до шкільних предметів має бути виведено з тієї стадії, коли воно було справою лише окремих ентузіастів. Школа нового типу потребує кадрів, всебічно підготовлених до багатогранної роботи у напрямку поглибленого навчання й виховання. Педагоги повинні не тільки викладати учням теоретичні положення предмета, але й розглядати проблему ширше-розкривати її суть, формувати етно-художню культуру, мислення, вміння розглядати предмет глибше. На думку В.Д. Шадрикова, "без вміння розробляти освітні програми в сучасних умовах неможливо творчо організувати освітній процес. Компетентність у розробці освітніх програм дозволяє здійснювати викладання на різних рівнях навченості й розвитку, тих хто навчається" [3, с.35-39].

Давайте звернемося до ресурсів, які є в сучасного вчителя – це текст, науково-методичне забезпечення, навчальне встаткування й комп'ютерна техніка, інтернет ресурси, сучасні підручники й робочі програми. Ми пропонуємо для формування етно-художньої культури використовувати інтернет ресурси: Сайт “початкової школи” – http://pochatkova8.at.ua/index/rozrobki_urokiv/0-21

Представлені матеріали перших уроків “Сім'я. Родина. Україна” (Перший урок, урок-подорож) Сім'я, родина, держава (Перший урок 2 клас) Сім'я. Рід. Рідня. Складання родовідного дерева (2 клас). “Україна серед інших країн світу” (3 клас). та інші.

Методичні посібники мають високий виховний потенціал та дають позитивну можливість поліпшення якості знань учнів, збільшують ефективність і результативність уроків. http://clasnacompania.ucoz.ru/index/rozrobki_urokiv/0-30

На уроках музики можливе використання сайту: <http://www.pisni.org.ua/songlist/> який дає перелік українських пісень з можливістю аудіо прослуховування та змістом тексту.

Для підготовки шкільних свят пропонується перелік українських колядок та щедрівок http://uk.wikipedia.org/wiki/Список_українських_колядок_і_щедрівок

При вивченні теми “Українські народні музичні інструменти” доречним буде сайт де відображається наочне зображення музичних інструментів, з розповіддю про їх виникнення, та можливістю почути звучання даного музичного інструменту. <http://www.hllab.dp.ua/Store/texts/music/index.htm> <http://www.drabyrna.com.ua/instruments.php>

Українські музичні інструменти: <http://proridne.com/content/книги/Українські%20народні%20музичні%20інструменти%20А.%20І.%20Гуменюк/> <http://www.tmf-museum.kiev.ua/ua/1/music/bandura.htm>

Перелік майже всіх українських пісень в аудіо форматі у виконанні Ніни Матвієнко, державного оркестру народних інструментів України, національного оркестру народних інструментів України. <http://get-tune.net/>

. Конспекти та розробки уроків – http://osvita.ua/school/lessons_summary/music/

Висновки. Сучасному вчителю для організації цікавого та змістовного проведення уроку метою формування етно-художньої культури недостатньо відкрити підручник та прочитати учням новий матеріал. Вчитель повинен вміти проектувати урок так, щоб зацікавити учнів та збудити пізнавальний інтерес до вивчаемого матеріалу, використовуючи для цього ілюстрації, відеозаписи та інформаційні технології з метою формування етно-художньої культури. *Подальшу* свою роботу ми вбачаємо в тому щоб розробити програму для формування етно-художньої культури молодших школярів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шумакова К.С. Научно-методическое сопровождение педагогической деятельности воспитателей и руководителей ДОУ / К.С. Шумакова // Образование и наука, 2008. – 68 с.

2. Ушинский К.Д. Избранные педагогические произведения в двух томах / К.Д. Ушинский / Под редакцией А.И. Пискунова, Г.С. Костюка, Д.О. Лордкипанидзе, М.Ф. Шабаевой. – М. «Педагогика», 1974– 320 с.

3. Шадриков В.Д. Профессиональный стандарт педагогической деятельности / под ред. Я.И. Кузьмина, В.Л. Матросова, В.Д. Шадрикова // Вестник образования. М.: Вестник образования, 2007 – 327 с.

Рецензент: к. пед. н., доц. Савченко Л. О.